

Dežela-teško
porojeno dete

Diego De Castro, profesor na turinski univerzi in bivši predstavnik Italije pri Zavezniki vojarski upravi v Trstu, ki se sicer v tisku še vedno rad bavi z našimi vprašanji, je za revijo «l'Onore» napisal članek o ustanovitvi nove dežele Furlanije-Juljskega kraja pod značilnim naslovom «Ali bi trenja med Tržičani in Furlijci?». Njegova izjavljana zasluga našo pozornost, ker je imel prof. Diego De Castro pogosto lastne poglede na reševanje tržaškega vprašanja, ter je prav zato včasih pridelal tudi v spor z Rimom.

Pisec ugotavlja, da bodo imeli v deželni svet Furlije veliko premoč, pa tudi sama Gorica, ki je izvolila 7 svetovalcev, je črna kljub svoji preteklosti bolj navezana na Furlijo kot na Trst. Vključitev industrijskega in trgovskega mesta Trsta v kmetijsko Furlijo z nerazvitim gospodarstvom vzbuja prav gotovo pesimizem, vendar utegne bogatejši Trst, ki kaže tudi več iniciativnosti ter je kulturno na višji stopnji, prevzeti vodstvo v deželi.

Do ustanovitve nove dežele Furlanije — Juljskega kraja je prišlo v primeru z ustanovitvijo drugih samoupravnih dežel (Sicilije, Doline Aosta, Tridentinskega — Poadija in Sardinije), ne samo za to, ker je v Trstu do oktobra 1954 vladala Zavezniška vojska uprava, temveč tudi zaradi nerazpoloženja Tržičanov in Furlanov, ki se pred poldrugim letom niso bili prepričani, da bo takšna dežela, kakor jo je snoval Rim, koristna. Niti Videmčani, ki so vedeli, da bodo v novi deželi popolnoma prevladovali, niso bili o tem prepričani. Fanfanijeva vlada se je naglo odločila za ustanovitev dežele, da bi socialisti poplačala za podporo, katere je bila deležna v trgovci so se zagnali sredi aprila 1962 v obrambo tržaških koristi, medtem ko so se politični predstavniki iz kršćansko-demokratskega in socialno-demokratskega tabora čutili strte pod silno težo furlanskih parlamentarne (Trst je tedaj imel samo dva kršćansko-demokratska poslance, enega komunističnega, enega neofašističnega in nobenega senatorja) ter pod pritiskom tajništva političnih strank v Vidmu, za katerimi je stala množica glasov. Tržičani so se upirali, ker niso pred Rimom odločili orožja.

Pisec ne kritizira samo ustanovitve samoupravne dežele, pač pa način, kako je bila ustanovljena. Nova samoupravna dežela bo lahko izvrševala predvsem politično-kulturne naloge; to bo kršćansko latinski blok odprl sosednim slovansko-komunističnim civilizacijam, ki so v evoli. Skrajne politične struje je v Trstu (komunistična) se bodo raztopile v velikem morju dveh furlanskih demokratičnih strank.

Pisec je torej prepričan, da bo nova dežela imela politično-kulturno poslanstvo, z gospodarskega vidika pa napoveduje novi deželi težave. Razpoložljivo samo s proračunom 22 ali nekaj več milijard; združiti dnoje podvoji, ki preživljata gospodarsko krizo, ne pomeni ustanoviti nove bogate dežele. Poleg gospodarskega mrtvila v Furlaniji je treba računati s krizo v tržaškem pristanišču, s katerim delujeta Reka in Koper. Nova dežela bi morala preskrbeti 5000 do 6000 novih delovnih mest na leto, in sicer izven kmetijskega sektorja, zato pa bo potrebnih 60 do 70 milijard. Edino tako bi se lahko izognili izseljevanju, ki doseže 10 do 11.000 delavcev na leto. Tržičani se radi vdajajo utvarji, da bodo dvignili promet v tržaški luki z ustanovitvijo «Pristanišča ustanove», ki jih predvideva statut. Z zadovoljstvom ugotavlja prof. Diego De Castro, da je Trstu ostal poseben sklad, ki ga upravlja vladni komisar, in da bo dežela lahko prevzela mnogo bivših nameščenec vojarske uprave.

Ako bi bila dežela ustanovljena na drugačni vidiki, bi lahko izvrševala važnejšo vlogo. Statut bi ji moral dati večjo zakonodajno oblast; ustanovitvi bi bilo treba pordensko pokrajino, ker bi tako dosegli ravnotežje v deželni odboru; posameznim pokrajinam, ki bi se stavljale novo deželo bi bilo treba dovoliti takšno avtonomijo, kakor jo uživata pokrajini Tridentinskega — Gornjega Poadija, ki bi se tako izognili fatalnemu nasprotju med tržaškimi in furlanskimi koristmi v deželni svet; novi deželi bi bilo treba omogočiti brezmezne denarce s tem omogočiti priliv kapitala iz obširnih predelov Evrope v Trst. Tako bi ustvarili novo mednarodno gospodarsko središče.

Ob zaključku svojega članka poziva pisec vse Italijane, naj podprejo novo deželo in si s širajo po svojih močeh prispevajo k temu, da bi se popravile napake, ki so bile storjene pri njeni ustanovitvi.

CIANKALIJI V DONAVI

Na deset kilometrov dolgem odseku struge Donave med naselji Donaueschingen in Gutmadingen so poginile vse ribe. Zastrupili jih je ciankali. Strup se je razširil tudi v reko Aach, kjer je tudi poginilo mnogo rib.

IZ POROČILA GUVERNERJA EMISIJSKEGA ZAVODA

Za ustalitev gospodarstva so potrebne nove žrtve

Sodelovanje s sindikati nujno - Do zaželenega preobrata v gospodarstvu še ni prišlo

Novo trenje
v koalicijski vladi
zaradi Colombovega pisma

Trenje v koalicijskih vladah ni nič nenavadnega. Toliko bolj je razumljivo sedanje trenje med kršćansko-demokratsko stranko in socialisti; saj je kršćansko-demokratska stranka nosila odgovornost za upravo države vsa pojava leta, medtem ko so socialisti stopili v rimsko vladno šele zdaj, in to z določnim gospodarsko-socialnim programom, ki se mu ne morejo odreči, kakor se ne morejo odreči svojim volivcem.

Ti dni je v Rimu nastopil nov dogodek, ki je pripomogel k precejšnji zaostrovi odnosov med obema glavnima strankama v koalicijski. Gre za pismo ministra državne zakladnice Colomba, torej kršćanskega demokrata, ministrskemu predsedniku Moru, o katerem socialistična stranka ni bila obveščena. Pismo opozarja na ministrskega predsednika na velike nevarnosti, ki pretijo italijanskemu gospodarstvu; ako bi šli po sedanjih poti naprej, tako nekako pravi pismo, je položaj nebežen. Pismo ni bilo objavljeno, pač pa ga minister Colombo ni zanikal pred parlamentom. Zadeva je toliko bolj delikatna, ker naj bi bila ministrskemu zaupana naloga, da po možnosti nadzira delo ministra socialistične Glolitija, ki ne prikriva svojih načrtov za izvedbo dokaj radikalnih gospodarskih in socialnih prenosov. Rimski dopisnik londonskega «The Times» celo pripominja, da pričema pismo socialisti zahtevajo naj vlada oziroma kršćansko-demokratska stranka potrdi določbe sporazuma med obema strankama za vstop socialistov v vlado.

Med kršćanskimi demokrati prevladuje mnenje, naj bi po čakali z gospodarskimi in socialnimi gospodarskimi prenosnimi, ki jih zahtevajo socialisti, dokler bi se ne ustali gospodarski položaj. Tako naj bi minister Colombo tudi zahteval, naj se zadrži zakonski osnutek o urbanistični ureditvi, ki je delo socialistov. Colombova pripomba, da grozi italijanskemu gospodarstvu polom je povzročila precejšnjo poparjenost na borzahu, ki se je odražala tudi v padcu tečajev; vendar je mirna razlika med gospodarskimi razvojnimi, ki ga vsebuje poročilo guvernerja emisijskega zavoda Banca d'Italia vplivala pomirjevalno. Guverner dr. Carli sicer opozarja na razne nevarnosti in zahteva od sindikatov pa tudi posredno od delodajalcev določene žrtve, ki so potrebne za ustalitev italijanskega gospodarstva in same valute, toda v celoti vendar ni tako pesimistično, da bi vzbudilo preveliko zaskrbljenost.

S političnega vidika je važno prav to poročilo prof. Carlija, da so potrebne žrtve z vseh strani, torej tudi s strani delavskih sindikatov za doseg gospodarske ustaljenosti; osrednja sindikalna organizacija CGIL (komunistično-socialistična) se do slej ni odzvala vabilu vlade na sodelovanje. Pozornosti je zlasti vzbudil njegov predlog, naj bi zavlekli, dogovorno seveda, uporabo premične lestvice glede višine plač, ki se ravna po življenjskih stroških; druginjska doklada se namreč določa po gibanju življenjskih stroškov, ki jih kaže premična lestvica. Z dogovornimi zavlačevanjem uporabe premične lestvice bi dosegli ustalitev proizvodnih stroškov in s tem tudi cen.

Colombovo pismo je zbudilo razna ugibanja glede njegovih namenov, pa tudi glede bodočih gospodarske politike italijanske vlade, ker se je minister Colombo znanje, da v Veliki Britaniji prevladuje primitivni sistem, pa naj si bo za dolžinske, prostorninske in druge mere. Kaže, da je sedaj tudi tam nastopil čas za zamenjavo starih, nepraktičnih mer. Odpraviti bo treba predvsem mere, kot so unce, yardi, funti, pinti, i.d.r. V Veliki Britaniji govorijo o tem že delj časa, a najbolj zanimivo je, na kaj so sedaj prišli Angličani. Po zamislih nekaterih gre za pravo revolucijo v merskem sistemu, čeprav samo se v «neodkriti sferi četrte dimenzije» — času O. prečlegu, ki ga s sinu patijo sprejema celo «The Economist», smo brali v članku «Decimilizacija».

Ze pred časom je prišlo v Anglijo po nasvetu Holberkeve komisije, ki je problem proučevala, do priporočila spodnji zbornici, naj z vso resnostjo vzame v pretes možnost uvedbe decimalega denarnega sistema, toda poznajoč nepristnost Angležev za novotarije take vrste, je gotovo, da bo pod mostovi Temze preteklo še dosti vode v morje, preden bo preosnova izvedena.

Cetudi bi Velika Britanija sprejela metre, litre, Celzijev stopinje namesto Fahrenheitovih, ki so jih uporabljali v industriji, bi se to ne odrazilo na trgovski promet, pa naj bi se popravile napake, ki so bile storjene pri njeni ustanovitvi.

bo se pred kratkim sestal s predsednikom komisije pri Evropski gospodarski skupnosti Robertom Marjolinom. Iz te okolnosti zaključujejo mnogi, da namerava italijanska vlada zaprositi tudi Evropsko gospodarsko skupnost za finančno pomoč. Ta pomoč naj bi posredno prišla zlasti iz Zahodne Nemčije.

«MESSAGGERO» JE OBJAVIL COLOMBOVO PISMO

Iz Rima poročajo, da sicer ni bilo uradno objavljeno pismo, ki ga je pisal minister državne zakladnice Colombo 15. maja ministrskemu predsedniku Moru, vendar je pismo zdaj objavil rimski list «Messaggero». Njegova objava je vzbudila toliko večjo pozornost, ker je list v svoji pripombi ugotovil, da so bili njegovi sodelavci povabljeni v prostore ministrstva za državni zakon. Minister Colombo je hotel očitno izvesti takojšnje odločne ukrepe s strani vlade. Colombo je poleg tega hotel poopret guvernerja emisijskega zavoda Banca d'Italia Carlija, ki ga je svoj čas glavni urednik Lombardi v «Avantiu» napadel, češ da je neodločen. (Lombardi je zopet kritiziral dr. Carlija, češ da v svojem novem poročilu prihaja na dan s stariimi «kominformističnimi predlogi»).

Kakor rečeno, opozarja minister Colombo predsednika vlade na resnost gospodarskega položaja. Colombo računa, da bo letos narodni dohodek nadpredoval za 4 odst. povprečne plače pa se bodo dvignile za 15 odst. Povečanje kupne moči državljanov bo imelo za posledico nadaljnje naraščanje uvoza, hkrati pa bo slabo voljo za investiranje. Upravičen je strah, da pride v gospodarstvu v kratkem času do zloma. Colombo nastopa proti uvozu samoupravnih dežel in uzakonitvi zakonskega osnutka o urbanistični ureditvi ker ni v tem trenutku dovolj denarja za izvedbo teh prenosov; ta zakon predvideva tudi razlastitev gradbenih parcel.

Kaj meni guverner
dr. Carli

Italijanski tisk je v obširnih izveščilih priobčil poročilo, ki ga je podal na glavni skupščini guverner emisijskega zavoda Banca d'Italia dr. Guido Carli. V političnih in gospodarskih krogih so njegovo poročilo pričakovali s toliko večjo napetostjo, ker je prišlo v zadnjem času med kršćanskimi demokrati in socialisti, ki sodelujejo v sedanjih koalicijskih vladah, do novega trenja glede izvajanja gospodarsko-socialnega programa, na podlagi katerega so stopili socialisti v novo vlado. Med obema strankama naj bi na zahtevo socialistov v kratkem času proučili dosedanja izvajanja tega sporazuma ter se sporazumu o pogojih za sodelovanje v bodočnosti.

POSLEDICE POVEČANJA
KUPNE MOČI

Carlijevo poročilo ugotavlja, da so delovni spori (stavke) v zadnjih dveh letih — leta 1962 in 1963 — dovedli do 43% povprečnega povišanja dohodkov delavcev, ki delajo odvisno. Dohodki od dela na javnem in zasebnem področju so se od leta 1961 do 1963 dvignili skoraj za 4.000 milijard. Takšno dvigovanje kupne moči je imelo za posledico povečanje povpraševanja po potrošnem blagu zlasti po živilih. Izdatki za nabavo živil so se dvignili za 28%, toda kmetijska proizvodnja je nadpredovala samo za 1%; posledica tega je bilo povečanje uvoza živil, in sicer za 54%. Kmetijstva ni moglo tako naglo preobraziti, da bi lahko zadostilo takšnim potrebam: to velja zlasti glede živilnih proizvodov, ki jih je treba izvesti iz tujine. Dr. Carli je omeil, da ni dovolj, da imamo pod nadzorstvom denarno politiko, ako hočemo nadzirati ves gospodarski razvoj. Za doseg gospodarskih smotrov je potrebna skladna politika glede dohodkov. V velikih državah zahtevajo politične oblasti od javnosti, da ne prihaja na dan z zahtevami po povišanju plač, ako se vzporedno s plačami ne dvigne proizvodnja. V Italiji plače nameščene v državnih uradih in krajevnih javnih ustanovah, kakor tudi v zavodih za socialno zavarovanje prekašajo 4.000 milijard. Tako oblasti lahko nadzirajo eno tretjino celotnih plač od dela v odnosu odvisnosti.

Kakšnega soferja ima zahodnonemška zunanja politika! Kdo pravzaprav jo vodi? Predsednik ZDA Johnson nikakor ni z njo zadovoljen. Kanceljerju Erhardu je že decembra lanskega leta resno svetoval, naj se Zahodna Nemčija približa vzhodnim evropskim državam, v resnici pa minister Seebom na zborovanjih nemških priseljencev, ki so se izselili iz Češkoslovaške in Poljske, zahteva nazaj vsa ozemlja, kjer so ti prebivali, tako tudi Sudete. (Seebom je s svojim avtomobilom treščil v stebri zahodnonemške zunanje politike, prof. Erhard pasivno pristruje prizoru).

ZADOLŽEVANJE
V TUJINI

Povišanje uvoza je naravno imelo za posledico poslabšanje plačilne bilance. V prvih mesecih lanskega leta so to premagali z zadolžitvijo italijanskih bank v tujini, potem z obcutnim skrcenjem uradnih valutnih rezerv. Banke so se najbolj zadolžile meseca avgusta 1963 — za 1360 milijonov dolarjev (855 milijard lir). Konec marca 1964 se je njihova zadolžitve skrcila za 311 milijonov dolarjev.

POSOJILA IZ TUJINE

Guverner zavoda Banca d'Italia se je lani v Ameriki dogovoril glede dovolitve raznih posojil: 600 milijonov dolarjev, od katerih je bilo 150 milijonov že porabljenih; Italija je pri Mednarodnem denarnem skladu dvignila 225 milijonov dolarjev; zaključena so bila posojila na srednje roke z ameriško Export-Import Bank in Commodity Credit Corporation; hkrati so se pričeli razgovori z Mednarodno banko za nove kredite Blagajni za gospodarsko obnovo Juga. V letu 1963 so denarni zavodi podeljevali razmeroma več posojil srednjim in majhnim podjetjem, kakor v letu 1962, in to po navodilih emisijskega zavoda. Prodaja delnic je lanske leto nazadovala, pri čemer je dosegla 267 milijard lir (prejšnje leto 608 milijard lir).

POTREBNO JE SODELAVANJE
TUDI S SINDIKATI

Guverner je naglasil, da je mogoče obnoviti ravnotežje med denarnimi sredstvi in proizvodnjo samo, ako se uskladi delovanje državnih organov, podjetnikov in delavskih sindikatov. Lani pa tudi leta 1962 je prišlo do znatnega povišanja proizvodnih stroškov oziroma do povišanja delovne sile v razmerju do proizvodne enote. Podjetja so si pomagala deloma s povišanjem svojih proizvodov, deloma pa je to dovedlo tudi do upadanja proizvodnje.

RAZVOJ ITALIJANSKE INDUSTRIJE
IN UPORABA PREMIČNE LEŠTVICE

V letih 1962 in 1963 je morala italijanska industrija prenesti 27% povišanje cene delovne sile v razmerju do proizvodnje, medtem ko so se cene dvignile za 7%. Jasno je, da ni mogoče obnoviti ravnotežja s povečanjem kreditov industriji. Posledica takšne politike bi bila povišanje cen, ki bi očitno bilo škodljivo, ker bi zmanjšalo konkurenčno moč italijanskih proizvodov na tujih trgih.

V takšnih razmerah je nujno, doseči ustalitev cene delovne sile. To lahko dosežemo, da podaljšamo neizpremenjene kolektivne pogodbe.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kakšnega soferja ima zahodnonemška zunanja politika! Kdo pravzaprav jo vodi? Predsednik ZDA Johnson nikakor ni z njo zadovoljen. Kanceljerju Erhardu je že decembra lanskega leta resno svetoval, naj se Zahodna Nemčija približa vzhodnim evropskim državam, v resnici pa minister Seebom na zborovanjih nemških priseljencev, ki so se izselili iz Češkoslovaške in Poljske, zahteva nazaj vsa ozemlja, kjer so ti prebivali, tako tudi Sudete. (Seebom je s svojim avtomobilom treščil v stebri zahodnonemške zunanje politike, prof. Erhard pasivno pristruje prizoru).

Optimistična presoja predsednika Tita

Realistična politika EGS - Ustanavljali bodo samo donosna podjetja

Predsednik Tito se je odzval povabilu predsednika Finske Kekkonena ter se v spremstvu svoje soproge Jovanke podal na obisk Finske. Tu se je sestal s finskim državniki, med temi tudi s predsednikom vlade Reimom Lehtom. Tito si je ogledel tudi razna finska podjetja, tako tudi ladjedelnice.

Pred odhodom na Finsko so ga v Beogradu obiskali finski časnikarji, ki so mu postavili vrsto vprašanj o mednarodni politiki pa tudi o notranjem gospodarskem razvoju. Tito jim je povedal, da je bil na Finskem že junija 1917, kamor je pobegnil kot vojni ujetnik iz Leningrada. Vendar ga je policija zaprla in vrnila ruskim oblastem.

Glede položaja v Evropi je dejal, da se ne zaostreje, marveč da «stagnira», ali se celo zboljšuje. Napetost se vedno bolj pomika proti Srednjemu in Daljnemu vzhodu in tam se lahko položaj vsak dan poslabša.

Kar zadeva Evropsko gospodarsko skupnost je položaj manj zaostren; iščejo se razne možnosti za sodelovanje, kajti vse države tega trga imajo interese tudi izven tega zaprtega kroga in zato same postopoma razbijajo to zaprtost.

V zvezi s svetovno konferenco o trgovini in razvoju v Ženevi je Tito naglasil, da je Jugoslavija za pomoč državam v razvoju samo na večstranski podlagi, torej ne na dvostranski, in sicer naj se ta pomoč podeljuje s posredovanjem Organizacije združenih narodov.

Govorec o gospodarskem razvoju današnje Jugoslavije je naglasil, da morajo nerazviti kraji napredovati čim hitreje, toda hkrati se morajo razvijati tudi že razviti kraji. Zaostale so zlasti Makedonija, Bosna in Hercegovina, Črna gora in delno Srbija in Hrvaška. V Makedoniji in Črni gori ter v Bosni skoraj ni bilo tovarn. Ti kraji so zdaj precej napredovali, vendar pa še ne dovolj. Gospodarska politika mora biti bolj učinkovita. Doslej so tu gradili

tovarne, ki niso bile vselej donosne, dajali so jim dotacije. Zdal bodo ustanovili sklad za financiranje nerazvitih krajev in določili, koliko naj dajo posameznim predelom. Ne bo več dovoljeno, da bi v teh krajih uporabljali sredstva nenamensko ali jih vlagali v investicije, ki niso donosne, in zidanje velikih poslopj v mestih in še v druge podobne gradnje. Ustvarjati je treba to, kar najhitreje zvišuje življenjsko raven.

Ob letošnjem mednarodnem lesnem sejmu se bodo v Ljub-

ljani večkrat zbrali tudi stro-

kovnjaki za to stroko iz vse dr-

žave na številnih predavanjih.

Med drugim so na sporedu tri-

strokovna predavanja o strojni

oprepi, o oblikovanju v lesni

industriji v ZDA, predvideni pa

so tudi sestanki med izvozniki

zaradi skupnega nastopa na tu-

jih tržiščih ter sestanki franco-

skih gospodarstvenikov z jugo-

slavskimi proizvajalci lesnih

izdelkov.

Novotny napovedal

preosnovo češkoslovaškega

gospodarstva

Glavno glasilo Češkoslovaške

komunistične stranke «Rude

pravo» je priobčilo govor pred-

sednika vlade Novotnega, v ka-

terem je ta začrtal glavne smer-

ce za modernizacijo češkoslo-

vaškega gospodarstva. Predsed-

nik je dejal, da bodo v nasled-

njih dveh letih storjeni koraki

z namenom, da se preobrazijo

politični plač in cen, pa tudi in-

vesticij; hkrati naj se poveča

avtoriteta ravnateljev podjetij,

ki so doslej morali točno izjav-

ljati navodila osrednje planske

komisije v Pragi. V češkoslo-

vaškem gospodarstvu bodo iz-

vedli potrebne prenosne po-

stopoma, in to do konca leta

1965. Treba je povečati izvoz,

dvigniti kemično industrijo pa

tudi lahko industrijo sploh, ki

je bila doslej zanemarjena v ko-

rist težke industrije.

Lani je industrijska proizvod-

nja nazadovala za 1 odst., pa

tudi narodni dohodek je upadel.

Predsednik Novotny je tudi na-

povedal, da bodo ustavili več

kakor 160 obratov, ker niso bili

donosni; poleg tega bodo skr-

čili državno birokracijo ter po-

stavili poslovanje obratov na

nove temelje in sicer na podla-

go gospodarskega zakona o po-

vpraševanju in ponudbi.

FRANCOSKI VRTNARJI

PROTI UVOZU

ITALIJANSKIH CVETLIC

Vrtnarji v Nici so poslali svo-

ji vladi protestno poročilko, v

kateri zahtevajo, naj vlada pre-

kliče sprostitve uvoza italijans-

kih cvetlic. Kaže namreč, da

nekateri francoski trgovci pre-

prodajajo uvožene italijanske

cvetlice zatrijujo, da gre za

cvetlice francoskega juga. To

je se privedlo do znižanja cen,

kar silno zaskrblja domače vr-

tnarje. Kakor znano, sta fran-

coska ministra za finance in kmet-

ijstvo 6. marca letos povsem

sprostila uvoz cvetlic iz drugih

držav Evropske skupnosti. Gle-

de italijanskih cvetlic sta spre-

jela zadevni ukrep v smislu čle-

na št. 33- rimske pogodbe.

ne bojimo

se več morja

Od malega sem bil prepri-

čan, da smo Slovenci skregani

z morjem. Pa mi ni bilo tega

niti žal. Imel sem občutek, da

bi Slovenec v morju takoj uton-

il. Utonil kot narod.

Zrasel med grebeni Mangr-

ta in Kanina sem le gore pri-

znal za najzvestejše čuvaje

naših domov. Niti tega si ne-

sem želel, da bi preveč na ste-

žaj odpirati vrata v naš gor-

ski svet. Bal sem se cest in

železnice. Morda sem pregodat

zezal v sebi občutek, da smo

Slovenci kot majhen narod bo-

lezensko nagnjeni k potuje-

vanju. Kaj šele morje! Ta naj-

večji posvetnjak! Le mogoče-

zem koristi, slabše pa v soli

svojega svetovljinstva hitro

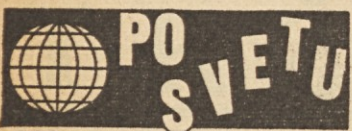
razkaja.

Danes ne mislim več tako.

Življenjska pot me je gnala

daleč v svet. Iz lastne izkušnje

sem se naučil, da

MEDNARODNA TRGOVINA

Na tržaškem velesejmu

Znanstvena predavanja iz lesne stroke

Uprava tržaškega velesejma, ki se začne 21. t. m., posveča vsako leto veliko pozornost mednarodni lesni razstavi; saj je Trst znan tudi v mednarodnem svetu kot važno središče za lesno trgovino. Letos je sejemška uprava sporazumno z Združenjem lesnih trgovcev in s Trgovinsko zbornico storila korak naprej. Prvič je namreč organizirala znanstvena predavanja iz lesne stroke. Na tem sestanku bo glavni poročalec prof. Giordano, ki predava tehnologijo lesa na milanskem »Politecnico«. Mednarodnemu sestanku bo predsedoval prof. Stabili, ki prav tako poučuje na omenjenem zavodu. Na dnevnem redu je okoli pet predavanj. Predaval bo tudi dr. Triliv, predsednik vsedravnne lesne federacije. Napovedani so tudi prihod lesnih strokovnjakov iz Francije. Predavanja bodo v dvorani Trgovinske zbornice v Ulici San Nicolò, ki je bila v zadnjem času modernizirana.

Jugoslovanski dan bo na letošnjem sejmu 22. junija. O jugoslovanski udeležbi smo že podrobneje poročali v eni izmed prejšnjih števil. K temu poročilu naj še dodamo, da je letos po daljšem času zopet napovedala svojo udeležbo na gastronomskem oddelku podjetja »Vino-Koper«, ki bo poskrbelo za postrežbo s pristnimi jugoslovanskimi pljčkami in jedili.

Padovanski velesejem odprti

Pretekli ponedeljek je minister za trgovino in industrijo Medici odprl 42. mednarodni sejem v Padovi. Otvorili so prisostvovali poleg najvišjih državnih in krajevnih oblasti tudi številni parlamentarci. Po pozdravnem govoru padovanskega župana Crescenteja je spregovoril predsednik padovanskega sejma, da je letošnja prirediteljstvo tembol pomembna, ker je prav v trenutku gospodarske krize, a si pri tem podjetniki, kmetovalci in industriji, trgovci in obrtniki, pohvalno prizadevajo nuditi vladi in ljudstvu s svojim delom tvoren prispevek, da prebrodita težave, ki zavirajo nadaljnji gospodarski razvoj. Minister Medici je dejal, da ni gospodarski položaj prav tako slab, saj so se lani državni dohodki povečali za 5 odstotkov, toda ves narod si mora prizadevati, da z varčevanjem okrepi gospodarske temelje; kajti samo z varčevanjem je mogoče nabirati kapital potreben za ugoden gospodarski razvoj in za odpravo socialnih nevarnosti.

Po ogledu sejma je minister se izrazil zadovoljstvo, ker zadobiva ta prirediteljstvo vsako leto bolj značaj specializiranega sejma. Sejma, ki se zaključijo 14. junija, se udeležuje 3.500 domačih in 1.100 tujih razstavilcev (iz 47 držav). V uradu za posle (Centro Affari) je uradno zastopanih 21 držav (prvič tudi Argentina, Kanada in Luksemburg).

Nov protokol za italijansko-albansko izmenjavo

Navajamo blagovni list za trgovsko izmenjavo med Italijo in Albanijo v tem letu v smislu novega protokola, ki je bil pred kratkim podpisal v okviru Trgovinskega sporazuma z dne 6. decembra 1961.

Italija bo letos uvozila med drugimi: 150.000 ton surovega petrola, 15.000 t kamene smole, 10.000 t kromove rude, 10.000 t silicijevega prahu, 10.000 t morske soli, 1.200 t bombaža in vate, 500 t volne, 500 t tobačnega lista, za 15 milijonov lir konj za zokol, za 10 mil. lir živih zajcev, za 10 mil. lir zaklanih puranov, za 3 mil. lir surovih koz za kožuhe, 160 t sira, 100 t svežih rib, za 6 mil. lir tipičnih vin in vermuta, za 65 mil. lir parкетов, za 40 mil. lir dišav, za 5 mil. lir obrtniških izdelkov.

Albanija pa bo nabavila v Italiji poleg drugega 2.000 ton pločevine in raznih kovinskih proizvodov, 500 t neželeznih kovin, 1.000 ton železnih kovin, 500 t jeklenih cev, za 160 mil. lir kabe nekaj stori.

VOJAŠKIH OPORIŠ NIMO GOČE VEČ PRIKRIVATI. V Ameriko se je t. dni vrnil bivši senator William Benton s svojo obiska v Moskvi. Tam se je sestel s Hruščovom. Ta mu žene države niti potrebe, da bi prislo zaradi Kube do nove sovjetsko-ameriške krize. Tega mnenja je tudi predsednik Johnson. Hruščov je dodal, da preletanje Kube odpira novo mednarodno vprašanje. Ne gre samo za Kubo. Po mnenju predsednika Hruščova nimajo Združene države niti potrebe, da bi s svojimi letali nadzirale življenje na Kubi. Tedaj je Hruščov pokazal ameriškomu senatorju sovjetske fotografije ameriških vojaških oporišč, ki so jih sovjetski sateliti posneli iz vesolja. Hruščov je dejal, da bo te slike pokazal tudi Johnsonu, ko se sestane. Prepričan je, da mu bo lahko tudi Johnson postregel s podobnimi fotografijami sovjetskih oporišč.

mičnih gnojil, za 150 mil. lir kemičnih izdelkov, za 20 mil. lir žveplene kisline in drugih kislin, za 6 mil. lir tekočega plina, 4.500 t mazivnih olj in maslobo za industrijsko rabo, za 120 mil. lir zdravilskih proizvodov, za 60 mil. lir sredstev za uničevanje mrčesa, za 50 mil. lir sintetičnega kavčuka, 2.000 t rasilinskih olj, za 10 mil. lir vina in vermuta, 500 ton papirja, 500 t lepene, 20.000 metrov volnenih tkanin, 1.000 dežnih plaščev, za 70 mil. lir avtomobilov, avtobusov in motornih koles ter nadomestnih delov, za 60 mil. lir kmetijskih strojev s pritlikalnimi in nadomestnimi deli, za 75 mil. lir opreme za motorna plovila, za 10 mil. lir fotografskega in grafičnega materiala, za 15 mil. lir električnih aparatov za zdravstvo, za 100 mil. lir strojev za namakanje polj, za 40 mil. lir električnih peči za keramično industrijo, za 500 mil. lir strojev za predelovanje marmorja, za 250 mil. lir raznih električnih in drugih strojev in aparatov, za 40 mil. lir pisalnih in računskih strojev z nadomestnimi deli, za 150 mil. lir strojev za živilsko industrijo, za milijardo lir plovil.

Ugodnejši razvoj prometa čez Trst

Po podatkih tržaške trgovinske zbornice je znašal blagovni promet čez tržaško pristanišče v minulem aprilu 548.234 ton (proti 424.696 ton v istem mesecu lani); od tega so 435.287 ton izkrcali (lani 307.229), a 112 tisoč 947 ton vkrcali (lani 117 tisoč 467). Promet po železnici je dosegel 144.163 ton (v lanskem aprilu 138.139 t); od tega so 64.309 t pripeljali (lani 72.133) in 79.854 t odpeljali (lani 116.006).

V štirih mesecih tega leta je znašal vseh blagovni promet čez tržaško luko 1.972.798 ton ali čez 16 odst. več kakor v času od januarja do konca aprila lani; od tega so 1.541.650 ton izkrcali, a 431.148 ton vkrcali. V istem razdobju je dosegel promet po železnici 803.549 ton, proti 753.584 ton lani, kar pomeni, da je narasel za približno 6 odstotkov; od tega so 268.523 t pripeljali (lani 276.464) in 535.026 t odpeljali (lani 477 tisoč 120).

Turizem

Neizpremenjene cene v Švici in v Jugoslaviji

V svoji turistični rubriki poročala »Neue Zürcher Zeitung«, da zavzemata Švica in Jugoslavija v letošnji turistični sezoni poseben položaj. Gostinstvu v obeh državah se je namreč posrečilo ohraniti tudi v letošnji sezoni lanske cene. To je treba označiti v turističnih strokovnih krogih za nenavaden podvig. V tem pogledu sta obe državi edini v Evropi. V istem članku piše list o razvoju letošnje turistične sezone v Bolgariji, Italiji in Avstriji. Glede Švice dodaja, da je turistična propaganda uspela, kolikor bo letos več turistov obiskalo letovišča v planinah — predvsem Engadina in Bernske planote — ki so običajno samo pozimi dobro obiskana. Ob zaključku pravi, da v Jugoslaviji lahko letos pričakujejo ugodno turistično sezono zaradi ugodnih cen pa tudi zaradi uslug, ki se od leta do leta boljajo. Priljubljene so tudi počitniške kolonije v Istri, ki so eden od dva kilometra oddaljene od naselij. List še pripominja, da bi izredno tople vroče poletje utegnlo privabiti mnogo turistov v morskala kopališča v skandinavskih državah in na Nizozemskem.

UVOZ MASLA IZ JUGOSLAVIJE

TRŽAŠKA TRGOVINSKA ZBORNIKA obvešča, da je ministrstvo za zunanjo trgovino dovolilo uvoz 200 stotov masla iz Jugoslavije proti plačilu po avtonomnem računu. Prireditelj naj predloži vloge na ravateljstvo za zunanjo trgovino (Direzioone Commercio Estero) v Ul. Genova št. 9 do 15. junija.

ZIVAHNA TRGOVINA S TRAKTORJI

Od januarja do konca marca je Italija letos izvozila 4929 traktorjev v vrednosti 6 milijard 932 milijonov lir proti 4008 traktorjev za 5 mrd 235 mil. lir v prvih treh mesecih lani. Uvozila pa je 2507 traktorjev za 2 mrd 696 mil. lir proti 2104 traktorjev za 2 mrd 146 mil. lir lani.

Splošne težave s preskrbo z mesom

V zadnjem času posvečajo gospodarski listi v številnih evropskih in neevropskih državah veliko pozornost razvoju živinoreje. Kaže namreč, da ni ta zašla v težave le v Italiji, ampak tudi drugod. Preskrba z mesom postaja čedalje težja, kajti ljudje uživajo meso vedno več, med tem ko je njegova proizvodnja ostala približno na isti ravni, ali pa celo upada, to ve v zlasti za Italijo.

V Italiji se je poraba mesa v nekaj letih kar podvojila. Rejena goveda in prašičev se je že skrcila za nekako tri četrtine, tako da je sedaj italijanska živinoreja tam, kjer je bila leta 1953. Nekateri činitelji, v prvi vrsti pomanjkanje delovne sile, kriza spolovinarjev itd. pa kažejo, da se bo položaj še poslabšal. Zakol domačega goveda in prašičev je vrge lani samo 5 milijonov stotov mesa, med tem ko so leta 1962 zabeležili 6,5 milijona stotov, a leta 1961 6,1 milijona stotov mesa. Tega so delno krive neugodne vremenske razmere, ki so kvarno vplivale na pridelek sena. Lanska proizvodnja mesa je znašala 9.215.000 stotov, uvoz iz tujine pa je dosegel kar 4.352.000 stotov (živega goveda in prašičev ter svežega in zmrazjenega govejega in prašičjega mesa). Tolklo ni Italija še nikdar uvozila v enem samem letu. Lani je znašala celotna razpoložljivost z mesom 13.570.000 stotov;

Še o sejmu «Alpe-Adria»

Enotne kontingentne blagovne liste, ki predstavljajo podlago za sklepanje kupčij v okviru obmejne sejma »Alpe-Adria«, še vedno ni. Praktično pomeni to, da trgovinska podjetja se ne morejo sklepati kupčij, čeprav je sejem že davno za nami. Enotna blagovna lista bi morala biti objavljena že pred sejemom, da bi operaterji lahko za ključevali posle med samim sejemom, saj ima sejem predvsem namen, da privabi trgovce in jim omogoči poslovne stanke. Čas za zaključevanje poslov je bil medtem potekal od 15. t. m. in ga bo treba očitno zopet podaljšati.

Ravnateljstvo za zunanjo trgovino pri generalnem vladnem komisariatu v Trstu je sestavilo svojo listo, gospodarska zbornica za Slovenijo pa svojo. V primeri z lanskim letom so Italijani kakor tudi Jugoslovanci predložili nekatere spremembe v skladu z gospodarskim razvojem in novimi potrebami. Težnja Jugoslovancev je omogočiti povečanje izvoza zlasti industrijskih izdelkov. Tako npr. so v svoji listi predložili tudi izvoz avtobusnih karoserij, sintetičnega usnja in plastičnih mas ter mramorja v blokih, papirja in papirnatih izdelkov »karbon in kaširan papir« itd. Jugoslovanci predlagajo tudi povečanje izvoza, oziroma povsem novo uvedbo raznih živil, kakor konj za delo in klanje, konjskega mesa, krompirja, divjačine itd. Italijani bi želeli povečati uvoz mesa in živine, zlasti žive živine. V splošnem ni med obema listama prav velikih razlik, zato je odlašanje z odobritvijo skupne liste toliko manj upravičeno.

Tudi letos bodo posl v okviru sejma »Alpe-Adria« se v živo vezani, to je uvoznik oziroma izvoznik si mora poiskati partnerja, ki bi bil pripravljen uvoziti oziroma izvoziti ustrezno količino blaga. Ta sistem dela pri zaključevanju poslov velike težave ter ni praktičen, še posebej v današnjih razmerah, ko se cene spreminjajo. Operaterji so mnenja, da bi bilo treba sprejeti jugoslovanski predlog, naj bi se povečava poslov odpravila ter uvedel poseben račun za sejem »Alpe-Adria«, kakor obstaja za regionalne sporazume. Tako se vključujejo tudi posli pod okriljem »Alpe-Adria« med Avstrijo in Jugoslavijo. Takšno rešitev bi gotovo pozdravili tudi v videmskih pokrajini, ki skuša toliko bolj razširiti področje trgovanja s jugoslovanskim obmejnimi področjem v okviru tega sejma, ker nobeden izmed regionalnih sporazumov, torej tudi ne goriški, ne vključuje videmske pokrajine.

Jugoslovanske oblasti so do sedaj dovolile za 440 milijonov deviz za uvoz potrošnega blaga iz Italije v okviru sejma »Alpe-Adria«.

UVOZ MASLA IZ JUGOSLAVIJE

TRŽAŠKA TRGOVINSKA ZBORNIKA obvešča, da je ministrstvo za zunanjo trgovino dovolilo uvoz 200 stotov masla iz Jugoslavije proti plačilu po avtonomnem računu. Prireditelj naj predloži vloge na ravateljstvo za zunanjo trgovino (Direzioone Commercio Estero) v Ul. Genova št. 9 do 15. junija.

ZIVAHNA TRGOVINA S TRAKTORJI

Od januarja do konca marca je Italija letos izvozila 4929 traktorjev v vrednosti 6 milijard 932 milijonov lir proti 4008 traktorjev za 5 mrd 235 mil. lir v prvih treh mesecih lani. Uvozila pa je 2507 traktorjev za 2 mrd 696 mil. lir proti 2104 traktorjev za 2 mrd 146 mil. lir lani.

Od trgovinske izmenjave do industrijske kooperacije

V okviru letošnjega milanskega velesejma so se sestali v Milanu predstavniki italijansko-jugoslovanske in jugoslovansko-italijanske trgovinske zbornice, da bi proučili nove možnosti za poglabitev trgovinskih odnosov in tehničnega sodelovanja med obema državama. Sestanka, ki sta ga vodila predsednika obeh zbornic Meda in inž. Knežević, so se udeležili med drugimi tajnika zbornic prof. Teani in Dušan Marić, podtajnik italijanskega ministrstva za zunanjo trgovino Misseri in tržaška delegata italijansko-jugoslovanske zbornice podpredsednik Košuta in načelnik dr. Mauler.

Obe zbornici sta podali svoje poročilo s predlogi za izvajanje trgovinskega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo. Iznesli so predlog o ustanovitvi dveh delovnih skupin (ene italijanske in druge jugoslovanske), ki bi se zavzemali za krepitve tehničnega sodelovanja med obema državama v smislu sporazuma doseženega leta 1958; ta namreč se ni bil izveden v celoti. Sodelovanje na tem področju se je razvijalo, toda izven sporazuma. Italijanski predstavniki so poudarili, da so italijanska podjetja postavila na jugoslovanski trg mnogo proizvodov, zadaj pa, spriču 7-letnega jugoslovanskega gospodarskega načrta bi se morala še bolj od-

preti pot njihovim izdelkom na jugoslovanski trg. Pojasnili so, da je Italija pripravljena podeliti nadaljnje kredite za izvoz italijanskega blaga v Jugoslavijo, hkrati pa naj bi Jugoslovanci upoštevali pasivnost italijanske zunanjetrgovinske bilance; na drugi strani bi v okviru sporazuma tudi oni lahko povečali izvoz svojih industrijskih artiklov v Italijo. Pri tem bi prišli v poštev tudi industrijska kooperacija, in obdelava poljedelkov, Jugoslavija ima živahne trgovske stike z nekaterimi afriškimi državami, katerim dobavlja industrijsko opremo in gradilne razne objekte. Tudi glede tega je Italija zainteresirana, saj bi tudi iz tega razloga izvažala v Jugoslavijo več industrijskih proizvodov.

Predsednik jugoslovanske zvezne zbornice za trgovino Blažević je dal ob koncu sestanka zelo pomembno izjavo, da mora namreč sodelovanje med bolj in manj industrijsko razvitimi državami sloneti na trdni in pravični podlagi, kar pomeni, da se ne bi smela dobro razvita industrija še bolj krepiti na račun manj razvite industrije v drugi državi.

Omenili so tudi sestanek, ki je bil v Zagrebu med italijanskimi, italijanskimi in avstrijskimi gospodarskimi in glavnimi medsebojne izmenjave električne energije.

NAPOVEDANE LADJE JUGOLINIJE

ODHODI IZ TRSTA

Proga Jadransko morje — Benegalski zaliv:

«Dinara» 26. junija;

Proga Jadransko morje — Indija in Daljni vzhod:

«Primorje» 26. junija;

Proga Jadransko morje — Daljni vzhod:

«Učka» v začetku julija;

Proga Jadransko morje — Perzijski zaliv:

«Trečji maj» 8. junija, «Vojvodina» 1./10. julija;

Proga Jadransko morje — Severna Evropa:

«Ivan Mažuranič» 6. junija, «Matko Laginja» 24. junija;

Proga Jadransko morje — Severna Amerika:

«Srbija» 13. junija, «Drvar» 20./30. junija.

SOLIDARNOST JUGOSLOVANSKIH PRISTANSKIH DELAVCEV Z ITALIJANSKIMI. Vse tri sindikalne organizacije (CGIL, CISL in UIL) so napovedale 72urno vsedravnno stavko pristaniških delavcev. Stavka se je začela v sredo, 3. t. m. ob 8. uri jutraj in jo trajala do iste ure jutri jutraj. Pristanišniki se borijo proti dodelitvi nekaterih področij operativne obale industrijskim podjetjem, ki vrše natovarjanje in raztovarjanje ladij z lastnimi delavci, namesto da bi to prepustili delavcem pristaniške družbe, ki imajo prav to nalogo. Jugoslovanski sindikat prevoznih delavcev je sklenil podpreti njihovo borbo. Pristaniški delavci v Kopru in na Reki iz solidarnosti ne nakladajo in razkladajo tistih ladij, ki zaradi stavke v tržaški luki odplujejo v jugoslovanska pristanišča.

LADJE SPLOŠNE PLOVBE

Motorna ladja »Bled« priplove danes v Dakar, od koder bo nadaljevala plovo proti Takoradiju, Temi in Apapi. »Bohinj« se je 2. junija zadržala v Buenos Airesu. «Bovec» je zadržana v Trstu zaradi popravil. «Dubrovnik» plove proti Port Harcourtu in Apapi, kjer bo pristala 12. junija. «Zelenogora» pristane 8. junija na Reki, nakar bo odpotovala proti Kazablanki in zahodnoafriškimi lukam. «Kraljevice» je ob koncu maja odpeljala iz Dakarja proti jadranskim pristaniščem. «Pohorje» je v prvih dneh tega meseca zapustila Takoradi namenjena v Dakar, kjer bo pristala 15. junija, nato pa bo odpotovala proti Jadrano.

NOVA LADJA ZA SPLOŠNO PLOVBO. V puljski ladjedelnici «Uljanik» so za piransko Splošno plovbo» zgradili motorno trgovinsko ladjo »Ljubljana«. Nova ladja je dolga 148,20, široka 19,60 in visoka 11 metrov; njena nosilnost pa znaša 8.500 ton. Prevažala bo najrazličnejše vrste blaga, med temi tudi trdelinska olja, saj razpolaga s primerimi tanki. Ladjo bodo izročili Splošni plovi dne 7. junija na piranskem sidrišču.

Za ustalitev gospodarstva

(Nadaljevanje s 1. strani)

ktivne delovne pogodbe, ki v kratkem zapadejo, ter olašamo pritisk premične lestvice s tem, da njeno uporabo odložimo.

GIBANJE PLAČILNE BILANCE

Lani se je plačilna bilanca zaključila s primanjkljajem 657 milijonov dolarjev, medtem ko je bila leta 1962 še aktivna za 276 milijonov dol. Primanjkljaj je v tretjem tromesečju lanskega leta dosegel 275 milijonov dolarjev ter se je na tej ravni ustavil. V prvem tromesečju letošnjega leta je plačilna bilanca sezonsko zboljšala zaradi povečanja izvoza. Meseca aprila 1963 je primanjkljaj znašal 221 milijona dolarjev, letos se je v tem mesecu skrčil na 138 milijonov dolarjev. Kljub temu zboljšanje ne smejo pozabiti, da gre za sezonsko zboljšanje, torej ne za celoten preokret v gospodarstvu. Potrebna je vsekarporativnost. Položaj je možno kontrolirati, toda treba je biti tudi pripravljen na žrtve.

Dohodki in dviganje cen

Iz drugega vira navajamo naslednje podatke o gibanju socialnega produkta in cen v Italiji. Socialni bruto produkt je v razdobju 1950 do 1961 znašal povprečno okoli 6 odst. v letih 1960 in 1961 7,2 oziroma 7,8 odst.; leta 1962 je nazadovao na 6 odst. in leta 1963 na 4,8 odst. Nominalni socialni bruto produkt se je dvignil za 13,4 odst. V tej raziki se zrcali inflacionistično dviganje cen za 7,7 odst., medtem ko je leta 1962 znašalo 6,2 odst., v letih 1960 pa samo 1 odst. in leta 1961 1,6 odst.

Beograjski sejem - pregled tehničnega napredka

«Jugoslavija ne izvaža več samo koreze in prašičev»

Pretekli torek se je v Beogradu zaključil VIII. mednarodni sejem tehnike. Ta sejem stopa vsako leto bolj v ospredje kot specializiran sejem tehniških izdelkov, ki daje lep pregled napredka domače in tuje industrije, saj je na njem zastopanih tudi mnogo podjetij iz tujine, tako tudi iz Italije. Letos je bila razstavna površina precej večja kakor lani, prav tako tudi število tujih razstavilcev. Beograjski sejem tehnike se torej čedalje bolj uveljavlja v mednarodnem okviru. Sejma se je udeležilo vsega 1.186 razstavilcev, od tega 764 tujih, a 422 domačih. Jugoslovanska podjetja so prikazala svoje tehniške izdelke pod okriljem poslovnih združenj.

Sejem je odprl v nedeljo, 24. maja, predsednik odbora za ekonomske odnose s tujino in član zveznega izvršnega sveta dr. Jože Brilej. Otvoritveni svečanosti so prisostvovali med drugimi predsednik zveznega izvršnega sveta Petar Stambolić, podpredsednika ZIS Boris Kraigher in Miloš Minić ter številni tuji veleposlaniki. Ravatelj sejma Jaša Rajter je v pozdravnem govoru orisal značilnosti in pomen sejma, na kar je spregovoril dr. Jože Brilej. Poudaril je, da ne vidi v beograjskem sejmu le pobudo v prid domačega gospodarstva, ampak tudi in še zlasti posredno sredstvo za vsestransko medsebojno spoznavanje in sodelovanje. Dotaknil se je tudi vprašanja pomoči gospodarsko nerazvitim deželam in poudaril, da dovajajo sejni, kakršni je beograjski sejem tehnike, do premostitve ozkih državnih meja, s tem pa do odprave velikih razlik v razvoju posameznih držav in celin. V tem smislu delujejo tudi jugoslovanska industrijska podjetja, ki niso na sejmu razstavila samo tehnične opreme za domače gospodarstvo, temveč so dala poseben poudarek možnost izvoza razstavljenih izdelkov z visoko stopnjo obdelave.

Sejem si je v spremstvu Jaše Rajterja ogledal tudi jugoslovanski predsednik Tito. Zanimali so se zlasti za najodobnejše stroje domače industrije in za udobnost potniških vagonov.

PRENOVLJENI

Hotel POŠTA

TRG OBERDAN 1 — Tel. 24-157, 35-786 (v centru mesta)

Udobne sobe s kopalnico — Telefon v vseh sobah

Dvigalo — Centralna kurjava

Predstavnikom tiska, radia in televizije je izjavil, da ga je letošnji sejem ugodno presenetil, saj je bil vsestransko boljši od lanskega, in to ne le zaradi večjega števila razstavilcev in razstavljenih proizvodov, temveč tudi spriču višje kakovosti teh. Prijetno ga je presenetilo tudi dejstvo, da izvažajo domača podjetja v Nemčijo in druge

Težave domačih avtoprevoznikov

Dobršen del blagovnega prometa med Trstom in bližnjim zaledjem ali prometa v tranzitu čez naše mesto se vrši po cesti. Prevoz blaga po železnici je sicer glede na samo prevoznino cenejši, a hkrati tudi bolj zamuden; železnica je uporabna v glavnem za večje razdalje. Upoštevati je treba, da prevozi tovornjak blago neposredno od skladišča prav do kupca, medtem ko morajo za prevoz po železnici blago dvakrat prekladati. Manipulacija blaga pa stane mnogo, tako da se stroški med prevozninami po cesti na eni in po železnici na drugi strani dejansko uravnovešajo, zamuda pa le ostane.

Za prevoz na krajše razdalje skrbe avtoprevozniki podjetja, kakršnih imamo v našem mestu nekako 50 ali celo več. Natančno število je težko določiti, ker zajema tudi zasebniki, ki razpolagajo s enim samim tovrnjakom in s tem prevažajo blago na račun tretjih, a takih je največ. Slovenci imamo v Trstu čez 15 avtoprevoznikov, najvnejši med temi so Požar, Cunjia in Kobec; tudi v Gorici se Slovenci uveljavljajo v avtoprevozniku. Tehnična in organizacijska struktura teh podjetij je zelo raznolika, ker so to pač zasebna podjetja. Prevozniki Požar prevažajo predvsem les, in sicer iz Jugoslavije, v prvi vrsti jelovino in bukovino, precej pa tudi hrastovine lesa in javora. Les je namenjen pretežno zlasti v tovarne pohištva (bukovina) in gradbenega podjetja (jelovina) v Lombardiji in Beniciji. Razen tega dovažajo to podjetje iz neke ljubljanske tovarne tržaškemu podjetniku kostno moko in razmaščene kosti, in iz tovarne Belinka v St. Jakobu pri Savi pa volikov prekis. Podjetje ne prejema naročil za blagovne prevoze neposredno od odjemalcev, ampak posreduje po tržaških trgovskih in speditorskih podjetjih. Glede lesnega transporta čez Trst je zanimivo naslednje: medtem ko so pošiljke lesa iz Jugoslavije še pred nekaj leti povečini dovažali v tržaško lesno skladišče, kjer so ležale cele tedne, se to zdaj skoraj več ne dogaja, ampak se ustavlja les pri nas le za carinjenje, sicer pa ga odpreljuje takoj naprej do cilja. Seveda tudi to ne gre tako hitro, kajti carinjenje je zamuden posel.

KRONIKA

ZAHVALA

Pedagoški odsek Sindikata slovenske šole se zahvaljuje vsem učiteljem, profesorjem in nastopajočim učencem, ki so pripravili obe šolski prireditvi v Avditoriju dne 17. in 31. maja t. l.

Napovedana razstava risb je morala zaradi tehničnih ovir odpasti.

POLETNI URNIK SLOVENSKEGA GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

Od ponedeljka, 8. junija bo v uradu Slovenskega gospodarskega združenja veljal sledeči poletni urnik: vsak dan od 8. do 14. ure, v torek in petek od 8. do 13. ure in od 17. do 18. ure, v soboto od 8. do 13. ure.

SLOVENSE NASTOP SKOPIJSKEGA ADMINISTRATORJA

V nedeljo, 24. maja je novi škofijski administrator slovenskega dela, goriske nadškofije dr. Janez Jenko prevzel uravnoteženo s svečanostjo na Sv. gori. Slovesnosti se je udeležilo veliko število romarjev iz vse dežele pa tudi s Tržaškega in deloma tudi iz Furlanije ter okoli 70 do 80 duhovnikov. Gorisko »Avtopodjetje« je za prevažanje romarjev dalo na razpolago vsa svoja vozila. Svečanosti je prisostvoval tudi koprski škofijski administrator Albin Kjuder.

TELEVIZIJSKI PRENOSNI STOLP. Na Banovskem hribu za Trstom postavljajo nov televizijski prenosni stolp, ki bo visok 120 metrov; sedanjega sega 74 m visoko. V prizemlju meri vsaka stranica novega stolpa 20 m. Stolp gradijo kovinski delavci iz Turina, kjer je sedež televizijske družbe RAI-TV.

POSLEDICA DRAGINJE

Vprašanje carinjenja pa ni o osnovna težava za prevoznike. Ti se pritožujejo še zaradi previsokih davkov, zaradi rastočih stroškov za vzdrževanje podjetij, zaradi visokih plač soferjem in visoke zavarovalnine. Življenjski stroški se dvigajo, zato se dvigajo tudi plače soferjev. Prevozniki se pritožujejo tudi nad predpisom cestnega pravilnika, ki omejuje težo vozil ob polnem tovoru. Državno cestno podjetje ANAS trdi namreč, da

STAVKA TEŽAKOV. Sindikat CGIL napoveduje za ponedeljek, 8. t. m. 24-urno vsedravnostno stavko težakov, mezdni delavcev in splošnih delavcev. Prevozniki se pritožujejo tudi nad predpisom cestnega pravilnika, ki omejuje težo vozil ob polnem tovoru. Državno cestno podjetje ANAS trdi namreč, da

OBISK PRAVOSLAVNEGA SKOFA. V sredo je prisel v

prevažajo prevozniki v Jugoslavijo strojno opremo, v Italijo pa les.

ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKI SPORAZUM

Omeniti naj az, da sta italijanska in jugoslovanska vlada z namenom, da bi uredili blagovni promet po cesti čez meje, dosegli sporazum, po katerem se dodeli dovoljenje za prevoz blaga iz ene države v drugo samo 200 italijanskim in prav toliko jugoslovanskim prevoznikom; dovoljenje velja za šest mesecev, nakar ga morajo obnoviti. Vladi hoteta tako preprečiti protizakonito dejavnost številnih prevoznikov. Dogaja se na primer, da italijanski podjetje mora dobiti drugemu podjetju blago, a namesto da bi ga poslalo po domačem prevozniku, se obrne na jugoslovanskega, katerega prazen tovrnjak prihaja v Italijo po tovor blaga namenjenega v Jugoslavijo; pri tem sta oba zainteresirana. Italijan zato, ker plača Jugoslovani nižjo prevoznino kakor domačinu, Jugoslovani pa, ker si zagotovijo tujo valuto. Vendar se to ne dogaja pogosto, ker lahko nalete pri zahtevi na težave ob plačilu, ko so potrebne valutne operacije v bankah.

Trst ameriško-kanadski škof pravoslavne cerkve dr. Irinej Kovačević, ki ga je sprejel predsednik srbsko-pravoslavne občine Vurdela. Sestal se je s tržaškim nadškofom msgr. Santinom. Napovedan je bil tudi njegov obisk pri tržaškem županu dr. Franzliu. Iz Trsta bo odpotoval na Dunaj, v Salzburg, Dusseldorf, Pariz in London. Dr. Kovačević ni podrejen srbsko-pravoslavnemu patriarhu v Beogradu.

NAŠE SOŽALJE

Umrli so: v Barkovljah 33-letna Loredana Brus roj. Bassi, žena uslužbenca pri Založništvu tržaškega tiska, zaradi bolezni; v Ricmanjih 67-letna Marija Zafra roj. Pregarec in v Gorici 70-letna Antonija Premru roj. Rejec.

NAŠE SOŽALJE

Umrli so: v Barkovljah 33-letna Loredana Brus roj. Bassi, žena uslužbenca pri Založništvu tržaškega tiska, zaradi bolezni; v Ricmanjih 67-letna Marija Zafra roj. Pregarec in v Gorici 70-letna Antonija Premru roj. Rejec.

Cerkvena organizacija po škofijah na dnevnem redu vsoljnega cerkvenega zbora

Med važnejša vprašanja, ki jih bodo načeli na prihodnjem zasedanju vsoljnega cerkvenega zbora, sodi preureditev cerkvene hierarhije. Težnja je za večjo »internacionalizacijo« rimске kurije, pa tudi za pravičnejšo razdelitev škofovskih sedežev po svetu.

Koncilski očetje so takoj pri prvem zasedanju ugotovili, da vlada hudo nesorazmerje v številu škofov glede na število vernikov od države do države. Vsoljni koncil je nekaj cerkvenih parlamentov, v katerem bi verniki ali vsaj duhovščina morala biti enakomerno zastopana. Pa so nesorazmerja zelo huda. Ogledimo si, koliko vernikov pride na vsako škofijo v posameznih državah:

Italija	180.000
Jugoslavija	220.000
Zdr. države Amerike	240.000
Latinska Amerika	300.000
Francija	440.000
Španija	450.000
Ogrska	500.000
Holandiska	630.000

Avstrija 700.000
Nemčija 900.000
Belgija 1.000.000
Poljska 1.500.000

(Glede Slovenije moramo ugotoviti, da ima trenutno za pol milijona vernikov komaj dva škofa.) Italija ima sorazmerno osemkrat več škofov kakor Poljska.

Ce vzamemo kot »merilo« število duhovnikov (vštevši redovnike) na vsako škofijo, dobimo naslednjo sliko: Latinska Amerika 80, Italija 143, ZDA 220, Ogrska 375, Španija 527, Francija 544, Avstrija 680, Poljska 733, Nemčija 1100, Holandska 1220, Belgija 1400. (V Sloveniji je okoli 1000 duhovnikov, to je 420 v ljubljanski in 370 v mariborski škofiji.)

rodni manjšinah. Vsi so se strinjali, da je treba tem priznati vse pravice. Pritoževalci so se, da na J. Tirolskem ni dvojezičnosti. Na to sem pripomnil, da tudi na Koroškem niso opazili sledu o dvojezičnosti. Ko sem to ugotovil, so se spogledali in utihnil. Nato se je pogovor zasakal.

Clovek pač čuti krivico toliko bolj, če je osebno ali neposredno prizadet. Tako se avstrijski rudarji pritožujejo nad slabim položajem nemške manjšine v Italiji, niti pomislilo pa ne, da tudi Avstrija ne ravna posebno velikodušno s slovensko narodno manjšino.

IMEL JE DEVET HČERA — Kaj to, nekaj jih še manjka! Imel sem devet hčera in nobenega sina. Dve sem že poročil, druge pa so tudi godne za moštve. Takoj je poklical dve in nama jih predstavil. Pošaliva se s Hansom, da pripeleja drugič tja še druge kolege. Tedaj se gospodar nenadoma zresni in pove, da univerzitetni študentom ne zaupa na tem področju. Ko sva pridno praznila kozarec za kozarec piva, so k naši mizi priselili domačini, vsi rudarji iz železovega rudnika.

MANJŠINE V ITALIJI IN AVSTRIJI

Hans se je spustil z njimi v razgovor. Vse delavce je zanimalo, od kod sem. Sam sem jim povedal, da sem v Trstu v Italiji. Ko sem se omenil, da govorim tudi slovenski in angleški, so se začudili, kako da znam slovensko. Nekdo izmed rudarjev mi je takoj rekel, da sem slovenskega rodu, saj se Italijani ne marajo učiti slovensčine, pa tudi Nemci ne. Ko sem jim še povedal, da sem Slovenec iz Trsta, je bilo njihovo radovednosti konec. Hiteli pa so mi pripovedovati, da t. majno tudi oni svojo avstrijsko manjšino na južnem Tirolskem Razvili smo tako pogovor o na-

Piranska ura

Kaže že dober mesec 11.45, odkar je proti koncu aprila strela udarila v zvonik. Pirančani še danes tuju radi pripovedujejo, kako strašna je bila tista noč. Ura je obstala ob 23.45, ko je strahovit tresk prebudil vse, ki so že legli. Bdelo je tedaj pač malo ljudi, ker je treba zgodaj na delo. Piran je takisto streslo, da so Pirančani po večini mislili, da je potres. Strela je angeli na zvoniku, ki kaže vreme, odnesla polovico levega krila, spreletela je občutljiv mehanizem stolpne ure ter pokvarila stopnice. Nihče ne ve, kje je odšla v zemljo; pravijo pa, da je ves Piran zajela takšna svetloba, da so ljudje bili prepričani, da je vse mesto električno nabasano, ker se strela ni mogla združiti z drugim polom v zemlji.

In vendar je stvar resna. Ura stoji... Radovedno oko turista, ki si s Tartinijevega trga ogleduje lepo arhitektonsko ozadje s cerkvijo in stolpom na griču, kaj rado obstane prav ob uri. Danes, jutri, pojutrišnjem, kazalci mirno počivajo na istem mestu. Nekateri pravijo, da je sporno, kdo naj popravi uro: župnija ali občina. Čigav je stolp, ki se drži cerkve: cerkven ali občinski? Ko bi jaz imel nekaj besede, bi lahko navedel, da je v moji rojstni vasi občina skrbela za uro v zvoniku. V Piranu pa je prevladovalo mnenje, da spada zvonik k cerkvi in župnijska uprava ga je tudi zavarovala, a za tako majhen denar, da je odškodnina znašala komaj nekaj tisočakov. Popravilo takšnih ur stane precej, župnija nima denarja. Dobro informirani pravijo, da bi občina rada dala popravilo uro, toda urarja - specialista ne najdejo. Mehanizem piranske ure je nenavaden; zato je bila tudi tako natančna. Pred vojno jo je hodel popravljal neki urar iz Gradiške drugi pravilno celo iz Benek... Povsem iogično: beneški stolp, beneška ura.

Razlag, da ura še vedno stoji, je torej mnogo. Za domačina so vse več ali manj sprejemljive, za tučca-turista pa ne. Ogleda jo ne moremo zahtevati, da bi vedel za vse »storijo«. Zato je v njegovih očeh takšna ura znamenje brezbriznosti.

Da ne poreče kdo: »Cemu ta brezplodna pisarja? Naj še povem, da je nekaj daleč po goriski deželi, ki zdaj sodi v koprski okraj sovel urar Štolfa iz Komna, specialist za stolpne ure. Morda še živi, če se ni ustavila tudi njegova ura. — b —

Na političnem obzorju

SOĐELOVANJE MED SOCIALISTI IN SOCIALNIMI DEMOKRATI. V Trstu so se sestali predstavniki socialistov in socialno demokratske stranke, da bi se dogovorili glede sodelovanja v deželni svet, oziroma v odboru. Nato je bil sklican še sestanek in Vidmu. Socialni demokrati so v svojem poročilu naglasili, da so za sodelovanje v deželni svet, oziroma v odboru, nato je bil sklican še sestanek in Vidmu. Socialni demokrati so v svojem poročilu naglasili, da so za sodelovanje v deželni svet, oziroma v odboru, nato je bil sklican še sestanek in Vidmu.

OPOVEDALA STA SE OBČINSKI DEJAVNOSTI. Parlamentarca senator V. Vidali in poslanca M. Bernetič, izvoljena na listah komunistične stranke, sta se zaradi preobremenjenosti odpovedala dejavnosti v tržaškem občinskem svetu in prid J. Burlo in L. Pahorja, ki sta tako postala občinska svetovalca. Parlamentarca se hoteta posvetiti izključno parlamentarnemu delu.

Rajbelski rudnik pred deželni svetom

Eno izmed vprašanj, ki ga bo reševal bodoči deželni odbor, oziroma deželni svet, je vprašanje koncesije za izkoriščanje rajbelskega rudnika. Zdaj izkorišča ta rudnik družba AMMI, ki je prevzela rudnik od francosko-španske družbe Furtusola. Nova družba AMMI je prevzela rudnik 1. julija 1963. Družbi AMMI potoče koncesija konec tega leta. Splošno so rudarji, kakor nam poročajo, bolj zadovoljni s sedanjo upravo, ki je s socialnega vidika bolj uvidena, kakor je bila prejšnja. Niso še povsem rešene nekatere socialne zadeve, kakor npr. stanovanjsko vprašanje. Na drugi strani primanjkuje strokovno izvežanih rudarjev, ker si naraščaj rajši izbira lažje poklice, kakor je rudarski.

O kulturnem poslanstvu nove dežele

Profesor Diego De Castro, ki poučuje na univerzi v Turinu, je v članku »Ali bo med Tržačani in Furlani trenja« (njegova politično-gospodarska izvajanja smo priobčili na drugem mestu), navedel med posebnimi nalagami, ki naj jih opravi nova dežela Furlanija — Julijska krajina, da se posebno njeno kulturno nalogo. Po razpadu beneške republike 1797 se ni bil ustanovljen tako močan blok na nemirni vzhodni meji, piše prof. De Castro, kakor je zdaj nova dežela, ki vključuje veliko videmsko pokrajino. Sovražnosti med narodi navadno prenehajo, ko izumre en rod, nesmiselno je jih nadaljevati vse življenje, ves čas, dokler živijo ljudje, ki imajo bolestone spomine: z ene strani Slovani (Slovenci) spomine na fašizem, Italijani pa na leto 1945. Tržaški in gorški Italijani še vedno gledajo s sumničljivostjo na Slovence ter ne upoštevajo, da je bilo italijanstvo zadeto samo, ko so uporabili orožje in da se to ne more več dogoditi. V celotni pokrajini je italijanska večina praktično absolutna in se ni ničesar bati. Na drugi strani obstaja pri Slovencih kompleks »zriniti se naprej«, ki je izredno škodljiv, nepolitičen in povzroča protikupe, ki opozarja Italijane k opreznosti in izvira še iz avstrijskih časov. Nadajeval se je celo med temi politiki in prišel do izraza v okrožnici Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki je pozivala italijanske stranke, naj omogočijo, da bi izvolili vsaj šest slovenskih svetovalcev in da bi eden izmed njih postal odbornik. Ako bi si obe narodnosti prizadevali, da bi razumeli druga drugo, da ne bi ustvarjali nesporazumov, da bi pozabili preteklost v korist obeli, bi življenje imelo za obe velike vzajemne koristi. Pisec na-

glaša, da bi bila po njegovem mnenju glavna naloga nove dežele politično - kulturna; blok krščansko - latinske civilizacije odprti bližnjim pretežno slovensko - komunističnih civilizacijam, ki so vse, kakor je podoba, v evoluciji.

Slovenci imamo torej »il complesso di farsi avanti«, kakor piše prof. Diego De Castro, in to še iz avstrijskih časov! V resnici je po dveh vojnah in po tolikih žrtvah res žalostno, da smo morali vztrajati na tem stališču do danes in da moramo za to, kar ima svet za že davno priobčeno, trošiti neizmerno mnogo energije. Po čigavi krivdi? Očitno po krivdi tistih, ki nam delajo pravico, tistih, ki imajo v rokah oblast. Slovenci smo samo v obrambi za goli obstanek. Borimo se samo za to, da bi se uresničile obljube in obveze, dane in sprejete v mednarodnih dogovorih in ustavi. Ali si more prof. Diego De Castro zamisliti »kompleks«, ki nas navdaja ob misli, da se moramo še danes v tem »krščanskem - latinskem bloku«, ki mu prof. De Castro odmerja posebne civilizatorske naloge na področjih onstran meja, boriti še posebej za pravico, da bi pobirali lahko vstopnino za pridružitve v novem Kulturnem domu?

Ob X. obletnici smrti pesnika Trinka

V torek, 9. junija bo v prostorih Slovenskega kluba (v Gregorčičevi dvorani v Trstu) predaval prof. dr. A. Budal o pesniškem delu Ivana Trinka pod naslovom: Ob X. obletnici smrti pesnika Trinka.

Ksaver Meško pri Hrastovih

Med prosvetnima društvoma na Opčinah je prišlo do plodnega sodelovanja. Tako bodo igralci obeh društev, to je Pro-

SLOVENSKO GLEDALIŠČE v Trstu gostovanje Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja

V soboto, 6. t. m. ob 21. uri v Avditoriju v nedeljo, 7. t. m. ob 17. uri v Avditoriju

v ponedeljek, 8. t. m. ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah

Alexandre Rivemale

REZERVIST (uprizoritev nagrajena s prvomajsko nagrado 1964)

Prodaja vstopnic od netka dalje v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20 ter eno uro pred pričetkom predstavi pri blagajni dvoran.

Na morje in v planine!

BLED vas vabi

Jezero z otokom, blejski grad, izleti v prelepo okolico, prireditve, žitnica na Stražu, poletni in zimski športi, lov, ribolov.

● Prometne zveze ugodne ●

GOSTINSKI SOLSKI CENTER

HOTEL «KRIM»

BLED

se priporoča svojim cenjenim gostom za obisk v hotelu s svojo restavracijo, bifejem in nočnim barom ter na blejskem gradu. Izvrstna kuhinja. Prvorstna postrežba. Pred in po sezoni znaten popust!

ŠPORTHOTEL «POKLJUKA»

(BLED 1250 m)

Moderno urejen hotel s tekočo toplo in hladno vodo, centralno kurjavo in dvigalom. Restavracija z domačimi in tujnimi specialitetami, kavarna z glasbo in plesom. Zeleniška postaja Lesce-Bled, Bled-Jezero. Stalna avtomobilska zveza. Obiščite nas, zadovoljili Vas bomo!

Obiščite **CASINÒ VILLA ROSALIA** OPATIJA

Opdrt vsak dan od 17. ure dalje, ob nedeljah in praznikih od 15. ure.

ROULETTE BACCARÀ

Želite potovati v Jugoslavijo?

Največje jugoslovansko turistično podjetje **KOMPAS** s sedežem v LJUBLJANI in poslovalnicami v vseh večjih letoviščih vzdolž jadranske obale in v notranjosti države

vam je na razpolago z vsemi turističnimi uslugami, da bo vaše potovanje prijetno in nepozabno.

Če želite potovati z osebnim avtomobilom sporočite vaše želje na naslov: KOMPAS LJUBLJANA, Dvožarkova 11.

KOMPAS izposoja osebne avtomobile brez soferja. Zanimajo vas na razpolago popolnoma novi osebni avtomobili VW 1200, 1300 in 1500 in Mercedes 190 in 220. Konkurenčne cene; avtomobil dostavimo po želji v katerikoli kraj.

Z zaupanjem se obrnite na turistično podjetje

KOMPAS Ljubljana!

Hotel «ADRIA» Ankaran

vam nudi sonce in morje, udobno bivanje v weekend hišicah, okusne jedi, priznana vina in mnogo zabave!

«KONVENT» je odprt skozi celo leto.

Hotel TRIGLAV-KOPER

vam nudi domačo in tujo prvovrstno kuhinjo, komfortne sobe, nočni bar s programom ter priporočila svoje obrate: hotel ZUSTERNO z olimpijskim bazenom in restavracijo RIZANA z ribjimi specialitetami — postavi, rakci.

HOTEL «GALEB» - KOPER

Odlična restavracija s senčnim vrtom. Ples na vrtu vsak dan. Za dobro razpoloženje skrbita dva priznana orkestra. RIBJA RESTAVRACIJA, KAVARNA «LOZA», restavracija TAVERNA in buffet SEMEDELJA pripravljajo svoje gostinske usluge.

PARK HOTEL - Nova Gorica

Moderno urejen hotel z vsem komfortom — Restavracija in kavarna — Ples vsak večer razen ob ponedeljkih — Prvorstna domača in mednarodna kuhinja — Odlična domača in štajerska vina

Hotel «TURIST» - LJUBLJANA

Dalmatinova 13

Sodobno urejen hotel s 140 posteljami. Restavracija z mednarodno kuhinjo in domačimi specialitetami. Prijeten vrt.

Restavracija ZLATOROG, Zupančičeva 9, nudi vse specialitete iz divjačine. Restavracija DALMACIJA, Trubarjeva 23, nudi vse vrste rib.

Hotel «CELEIA» - Celje

Dobrodošli v našem modernem hotelu! Sodobna oprema sob — Prvorstna kuhinja — Nizke cene — Prijetno razvedrilo — Velik parkirni prostor.

Naš študent na Koroškem

VI.

Ze prvi dan službe v beljaški bolnici sem opazil dokajšno razliko med delom v univerzitetnih kliničnih centrih in pa podeželskimi bolnišnicami. Spoznal sem, da opravljajo v univerzitetnih klinikah vsa dela v nekem posebnem tonu. Vse odgovorno osebje, od primarnja na do zadnjega asistenta, išče nove in uspešnejše metode zdravljenja. V podeželskih bolnišnicah pa si zdravniki prizadevajo, ne da čimbolje ozdravijo pacienta, ne da bi si pri tem belili glavo za raziskovanjem novih metod zdravljenja. Delajo nekako tako, kot so se naučili na univerzah, ker tudi nimajo potrebnih laboratorijev za raziskave. Na vsak način, bodisi v univerzitetni, bodisi v podeželski bolnici je prvo zdravnikovo načelo o zdravitvi bolnika.

Tako so postale operacije za me vsakodnevna stvar. Vse jutro sem delal v operacijski sobi, popoldne pa sem bil prost. Le enkrat tedensko sem imel dežurno službo tudi popoldne. Moral sem biti v sobi, ker so me v primeru nujnih operacij poklicali po telefonu.

S kolegi sem se od vsega začetka dobro razumel. V sobi smo bili v štirih. Bilo je dovolj prostora za vse. Večkrat smo improvizirali razne igre. Tako nam je koš odlično služil kot žoga v odbojki, včasih pa smo razporedili postelje tako, da smo napravili boksarski ring. Ugotovil sem, da se tudi avstrijski študenti razumejo na študentske (goliariske) šale in da vsajih prav nič ne zaostajajo za Italijani.

S Hansom sva se še najbolj

razumela. Bil je z Dunaja, le malo manj je manjkalo do doktorata. Prišel je na Koroško na prakso in da bi si nekaj prislužil za jesensko potovanje po Italiji. Kot študent zadnjega letnika je namreč delal v sprejemnem ambulatoriju in praktično nadomestoval splošnega zdravnika; seveda je bil temu primerno plačan. Hans je imel svoj »Volkswagen« in nekega popoldne sva jo mahnila malo po Koroški. Ker ga je zelo zanimala geologija, sva se namerila v Pilberk, kjer kopijejo železno rudo in kjer je morda tudi dosti drugih rudnin. Seveda sva računala tudi na kako pristno doživetje.

VREČA RUDNIN IZ PILBERKA

Po lepo asfaltirani cesti sva kmalu prispela v Pilberk. To je prijetna dolina, ki leži v prikopni dolini med gorami severozapadno od Beljaka. Ljudje govorijo izključno nemški, ker je vas precej severno od Drave. Ne smemo ga zamenjati z Železnim Pilberkom na južnem Koroškem, kjer živijo še koroški Slovenci.

Avtomobil sva pustila na dvorišču vaše gostilne ter peš odšla proti rudniku. Ker je bilo prepozno za neposredni ogled rudnika, sva si ogledala rudniški muzej z najrazličnejšimi rudninami. V moje veliko začudenje me je Hans predstavil kot študenta iz Rima. Pozneje mi je to svojo potezo razložil, češ da tuja najbolj cenijo, če prihaja iz prestolnice neke države. Navsezadnje je bil tudi sam z Dunaja, torej iz avstrijske prestolnice. Ker je bil Hans velik ljubitelj rudnin, mu jih

TRŽNI PREGLED

Italijanski trg

Na italijanskem trgu z žitami so kupčije za mehko pšnico še vedno slabe, medtem ko se prodaja koruza po čvrstih cenah. Na zelenjavnem trgu se povpraševanje krije s ponudbo. Cene češnjak so niso; zanimanje za krompir letošnjega pridelka je že sedaj zelo živahno, medtem ko so prekupčevalci primorani prodajati lanske krompir komaj po 15 lir za kg. Kupčije za maslo so še vedno zelo črste, a cene visoke. Prodaja sira je zmerna, posebno pa sira vrste. Cene goveji klavni živini so slabe, medtem ko se prodaja živine za rejo in krav mlekarije razvija na čvrsti podlagi. Trg z oljem je živahen, ker vlada posebno za oljčno olje precej zanimanja. Na vinskem trgu so kupčije še vedno zmerne, toda s to razliko, da so prekupčevalci v zadnjem času bolj kupovali navadna namena vina namesto boljnih vrst vina.

ZIVINA ZA REJO IN KLAYNA ZIVINA

BERGAMO. Goveja klavna živina: volii I. 360-400 lir za kg žive teže, II. 280-300, krave I. 320-350, II. 220-260, junice I. 390-430, II. 340-360, bikli I. 390-440, II. 330-380, teleta 50-70 kg teža 600-640, 70-90 kg teža 640-650, 60-90 kg teža 670-690; goveja živina za rejo in vprego: neodstavljen teleta 50-70 kg teža 670-710, 70-100 kg teža 650-720, junice 95-100, 100-110, 110-120, 120-130, 130-140, 140-150, 150-160, 160-170, 170-180, 180-190, 190-200, 200-210, 210-220, 220-230, 230-240, 240-250, 250-260, 260-270, 270-280, 280-290, 290-300, 300-310, 310-320, 320-330, 330-340, 340-350, 350-360, 360-370, 370-380, 380-390, 390-400, 400-410, 410-420, 420-430, 430-440, 440-450, 450-460, 460-470, 470-480, 480-490, 490-500, 500-510, 510-520, 520-530, 530-540, 540-550, 550-560, 560-570, 570-580, 580-590, 590-600, 600-610, 610-620, 620-630, 630-640, 640-650, 650-660, 660-670, 670-680, 680-690, 690-700, 700-710, 710-720, 720-730, 730-740, 740-750, 750-760, 760-770, 770-780, 780-790, 790-800, 800-810, 810-820, 820-830, 830-840, 840-850, 850-860, 860-870, 870-880, 880-890, 890-900, 900-910, 910-920, 920-930, 930-940, 940-950, 950-960, 960-970, 970-980, 980-990, 990-1000, 1000-1010, 1010-1020, 1020-1030, 1030-1040, 1040-1050, 1050-1060, 1060-1070, 1070-1080, 1080-1090, 1090-1100, 1100-1110, 1110-1120, 1120-1130, 1130-1140, 1140-1150, 1150-1160, 1160-1170, 1170-1180, 1180-1190, 1190-1200, 1200-1210, 1210-1220, 1220-1230, 1230-1240, 1240-1250, 1250-1260, 1260-1270, 1270-1280, 1280-1290, 1290-1300, 1300-1310, 1310-1320, 1320-1330, 1330-1340, 1340-1350, 1350-1360, 1360-1370, 1370-1380, 1380-1390, 1390-1400, 1400-1410, 1410-1420, 1420-1430, 1430-1440, 1440-1450, 1450-1460, 1460-1470, 1470-1480, 1480-1490, 1490-1500, 1500-1510, 1510-1520, 1520-1530, 1530-1540, 1540-1550, 1550-1560, 1560-1570, 1570-1580, 1580-1590, 1590-1600, 1600-1610, 1610-1620, 1620-1630, 1630-1640, 1640-1650, 1650-1660, 1660-1670, 1670-1680, 1680-1690, 1690-1700, 1700-1710, 1710-1720, 1720-1730, 1730-1740, 1740-1750, 1750-1760, 1760-1770, 1770-1780, 1780-1790, 1790-1800, 1800-1810, 1810-1820, 1820-1830, 1830-1840, 1840-1850, 1850-1860, 1860-1870, 1870-1880, 1880-1890, 1890-1900, 1900-1910, 1910-1920, 1920-1930, 1930-1940, 1940-1950, 1950-1960, 1960-1970, 1970-1980, 1980-1990, 1990-2000, 2000-2010, 2010-2020, 2020-2030, 2030-2040, 2040-2050, 2050-2060, 2060-2070, 2070-2080, 2080-2090, 2090-2100, 2100-2110, 2110-2120, 2120-2130, 2130-2140, 2140-2150, 2150-2160, 2160-2170, 2170-2180, 2180-2190, 2190-2200, 2200-2210, 2210-2220, 2220-2230, 2230-2240, 2240-2250, 2250-2260, 2260-2270, 2270-2280, 2280-2290, 2290-2300, 2300-2310, 2310-2320, 2320-2330, 2330-2340, 2340-2350, 2350-2360, 2360-2370, 2370-2380, 2380-2390, 2390-2400, 2400-2410, 2410-2420, 2420-2430, 2430-2440, 2440-2450, 2450-2460, 2460-2470, 2470-2480, 2480-2490, 2490-2500, 2500-2510, 2510-2520, 2520-2530, 2530-2540, 2540-2550, 2550-2560, 2560-2570, 2570-2580, 2580-2590, 2590-2600, 2600-2610, 2610-2620, 2620-2630, 2630-2640, 2640-2650, 2650-2660, 2660-2670, 2670-2680, 2680-2690, 2690-2700, 2700-2710, 2710-2720, 2720-2730, 2730-2740, 2740-2750, 2750-2760, 2760-2770, 2770-2780, 2780-2790, 2790-2800, 2800-2810, 2810-2820, 2820-2830, 2830-2840, 2840-2850, 2850-2860, 2860-2870, 2870-2880, 2880-2890, 2890-2900, 2900-2910, 2910-2920, 2920-2930, 2930-2940, 2940-2950, 2950-2960, 2960-2970, 2970-2980, 2980-2990, 2990-3000, 3000-3010, 3010-3020, 3020-3030, 3030-3040, 3040-3050, 3050-3060, 3060-3070, 3070-3080, 3080-3090, 3090-3100, 3100-3110, 3110-3120, 3120-3130, 3130-3140, 3140-3150, 3150-3160, 3160-3170, 3170-3180, 3180-3190, 3190-3200, 3200-3210, 3210-3220, 3220-3230, 3230-3240, 3240-3250, 3250-3260, 3260-3270, 3270-3280, 3280-3290, 3290-3300, 3300-3310, 3310-3320, 3320-3330, 3330-3340, 3340-3350, 3350-3360, 3360-3370, 3370-3380, 3380-3390, 3390-3400, 3400-3410, 3410-3420, 3420-3430, 3430-3440, 3440-3450, 3450-3460, 3460-3470, 3470-3480, 3480-3490, 3490-3500, 3500-3510, 3510-3520, 3520-3530, 3530-3540, 3540-3550, 3550-3560, 3560-3570, 3570-3580, 3580-3590, 3590-3600, 3600-3610, 3610-3620, 3620-3630, 3630-3640, 3640-3650, 3650-3660, 3660-3670, 3670-3680, 3680-3690, 3690-3700, 3700-3710, 3710-3720, 3720-3730, 3730-3740, 3740-3750, 3750-3760, 3760-3770, 3770-3780, 3780-3790, 3790-3800, 3800-3810, 3810-3820, 3820-3830, 3830-3840, 3840-3850, 3850-3860, 3860-3870, 3870-3880, 3880-3890, 3890-3900, 3900-3910, 3910-3920, 3920-3930, 3930-3940, 3940-3950, 3950-3960, 3960-3970, 3970-3980, 3980-3990, 3990-4000, 4000-4010, 4010-4020, 4020-4030, 4030-4040, 4040-4050, 4050-4060, 4060-4070, 4070-4080, 4080-4090, 4090-4100, 4100-4110, 4110-4120, 4120-4130, 4130-4140, 4140-4150, 4150-4160, 4160-4170, 4170-4180, 4180-4190, 4190-4200, 4200-4210, 4210-4220, 4220-4230, 4230-4240, 4240-4250, 4250-4260, 4260-4270, 4270-4280, 4280-4290, 4290-4300, 4300-4310, 4310-4320, 4320-4330, 4330-4340, 4340-4350, 4350-4360, 4360-4370, 4370-4380, 4380-4390, 4390-4400, 4400-4410, 4410-4420, 4420-4430, 4430-4440, 4440-4450, 4450-4460, 4460-4470, 4470-4480, 4480-4490, 4490-4500, 4500-4510, 4510-4520, 4520-4530, 4530-4540, 4540-4550, 4550-4560, 4560-4570, 4570-4580, 4580-4590, 4590-4600, 4600-4610, 4610-4620, 4620-4630, 4630-4640, 4640-4650, 4650-4660, 4660-4670, 4670-4680, 4680-4690, 4690-4700, 4700-4710, 4710-4720, 4720-4730, 4730-4740, 4740-4750, 4750-4760, 4760-4770, 4770-4780, 4780-4790, 4790-4800, 4800-4810, 4810-4820, 4820-4830, 4830-4840, 4840-4850, 4850-4860, 4860-4870, 4870-4880, 4880-4890, 4890-4900, 4900-4910, 4910-4920, 4920-4930, 4930-4940, 4940-4950, 4950-4960, 4960-4970, 4970-4980, 4980-4990, 4990-5000, 5000-5010, 5010-5020, 5020-5030, 5030-5040, 5040-5050, 5050-5060, 5060-5070, 5070-5080, 5080-5090, 5090-5100, 5100-5110, 5110-5120, 5120-5130, 5130-5140, 5140-5150, 5150-5160, 5160-5170, 5170-5180, 5180-5190, 5190-5200, 5200-5210, 5210-5220, 5220-5230, 5230-5240, 5240-5250, 5250-5260, 5260-5270, 5270-5280, 5280-5290, 5290-5300, 5300-5310, 5310-5320, 5320-5330, 5330-5340, 5340-5350, 5350-5360, 5360-5370, 5370-5380, 5380-5390, 5390-5400, 5400-5410, 5410-5420, 5420-5430, 5430-5440, 5440-5450, 5450-5460, 5460-5470, 5470-5480, 5480-5490, 5490-5500, 5500-5510, 5510-5520, 5520-5530, 5530-5540, 5540-5550, 5550-5560, 5560-5570, 5570-5580, 5580-5590, 5590-5600, 5600-5610, 5610-5620, 5620-5630, 5630-5640, 5640-5650, 5650-5660, 5660-5670, 5670-5680, 5680-5690, 5690-5700, 5700-5710, 5710-5720, 5720-5730, 5730-5740, 5740-5750, 5750-5760, 5760-5770, 5770-5780, 5780-5790, 5790-5800, 5800-5810, 5810-5820, 5820-5830, 5830-5840, 5840-5850, 5850-5860, 5860-5870, 5870-5880, 5880-5890, 5890-5900, 5900-5910, 5910-5920, 5920-5930, 5930-5940, 5940-5950, 5950-5960, 5960-5970, 5970-5980, 5980-5990, 5990-6000, 6000-6010, 6010-6020, 6020-6030, 6030-6040, 6040-6050, 6050-6060, 6060-6070, 6070-6080, 6080-6090, 6090-6100, 6100-6110, 6110-6120, 6120-6130, 6130-6140, 6140-6150, 6150-6160, 6160-6170, 6170-6180, 6180-6190, 6190-6200, 6200-6210, 6210-6220, 6220-6230, 6230-6240, 6240-6250, 6250-6260, 6260-6270, 6270-6280, 6280-6290, 6290-6300, 6300-6310, 6310-6320, 6320-6330, 6330-6340, 6340-6350, 6350-6360, 6360-6370, 6370-6380, 6380-6390, 6390-6400, 6400-6410, 6410-6420, 6420-6430, 6430-6440, 6440-6450, 6450-6460, 6460-6470, 6470-6480, 6480-6490, 6490-6500, 6500-6510, 6510-6520, 6520-6530, 6530-6540, 6540-6550, 6550-6560, 6560-6570, 6570-6580, 6580-6590, 6590-6600, 6600-6610, 6610-6620, 6620-6630, 6630-6640, 6640-6650, 6650-6660, 6660-6670, 6670-6680, 6680-6690, 6690-6700, 6700-6710, 6710-6720, 6720-6730, 6730-6740, 6740-6750, 6750-6760, 6760-6770, 6770-6780, 6780-6790, 6790-6800, 6800-6810, 6810-6820, 6820-6830, 6830-6840, 6840-6850, 6850-6860, 6860-6870, 6870-6880, 6880-6890, 6890-6900, 6900-6910, 6910-6920, 6920-6930, 6930-6940, 6940-6950, 6950-6960, 6960-6970, 6970-6980, 6980-6990, 6990-7000, 7000-7010, 7010-7020, 7020-7030, 7030-7040, 7040-7050, 7050-7060, 7060-7070, 7070-7080, 7080-7090, 7090-7100, 7100-7110, 7110-7120, 7120-7130, 7130-7140, 7140-7150, 7150-7160, 7160-7170, 7170-7180, 7180-7190, 7190-7200, 7200-7210, 7210-7220, 7220-7230, 7230-7240, 7240-7250, 7250-7260, 7260-7270, 7270-7280, 7280-7290, 7290-7300, 7300-7310, 7310-7320, 7320-7330, 7330-7340, 7340-7350, 7350-7360, 7360-7370, 7370-7380, 7380-7390, 7390-7400, 7400-7410, 7410-7420, 7420-7430, 7430-7440, 7440-7450, 7450-7460, 7460-7470, 7470-7480, 7480-7490, 7490-7500, 7500-7510, 7510-7520, 7520-7530, 7530-7540, 7540-7550, 7550-7560, 7560-7570, 7570-7580, 7580-7590, 7590-7600, 7600-7610, 7610-7620, 7620-7630, 7630-7640, 7640-7650, 7650-7660, 7660-7670, 7670-7680, 7680-7690, 7690-7700, 7700-7710, 7710-7720, 7720-7730, 7730-7740, 7740-7750, 7750-7760, 7760-7770, 7770-7780, 7780-7790, 7790-7800, 7800-7810, 7810-7820, 7820-7830, 7830-7840, 7840-7850, 7850-7860, 7860-7870, 7870-7880, 7880-7890, 7890-7900, 7900-7910, 7910-7920, 7920-7930, 7930-7940, 7940-7950, 7950-7960, 7960-7970, 7970-7980, 7980-7990, 7990-8000, 8000-8010, 8010-8020, 8020-8030, 8030-8040, 8040-8050, 8050-8060, 8060-8070, 8070-8080, 8080-8090, 8090-8100, 8100-8110, 8110-8120, 8120-8130, 8130-8140, 8140-8150, 8150-8160, 8160-8170, 8170-8180, 8180-8190, 8190-8200, 8200-8210, 8210-8220, 8220-8230, 8230-8240, 8240-8250, 8250-8260, 8260-8270, 8270-8280, 8280-8290, 8290-8300, 8300-8310, 8310-8320, 8320-8330, 8330-8340, 8340-8350, 8350-8360, 8360-8370, 8370-8380, 8380-8390, 8390-8400, 8400-8410, 8410-8420, 8420-8430, 8430-8440, 8440-8450, 8450-8460, 8460-8470, 8470-8480, 8480-8490, 8490-8500, 8500-8510, 8510-8520, 8520-8530, 8530-8540, 8540-8550, 8550-8560, 8560-8570, 8570-8580, 8580-8590, 8590-8600, 8600-8610, 8610-8620, 8620-8630, 8630-8640, 8640-8650, 8650-8660, 8660-8670, 8670-8680, 8680-8690, 8690-8700, 8700-8710, 8710-8720, 8720-8730, 8730-8740, 8740-8750, 8750-8760, 8760-8770, 8770-8780, 8780-8790, 8790-8800, 8800-8810, 8810-8820, 8820-8830, 8830-8840, 8840-8850, 8850-8860, 8860-8870, 8870-8880, 8880-8890, 8890-8900, 8900-8910, 8910-8920, 8920-8930, 8930-8940, 8940-8950, 8950-8960, 8960-8970, 8970-8980, 8980-8990, 8990-9000, 9000-9010, 9010-9020, 9020-9030, 9030-9040, 9040-9050, 9050-9060, 9060-9070, 9070-9080, 9080-9090, 9090-9100, 9100-9110, 9110-9120, 9120-9130, 9130-9140, 9140-9150, 9150-9160, 9160-9170, 9170-9180, 9180-9190, 9190-9200, 9200-9210, 9210-9220, 9220-9230, 9230-9240, 9240-9250, 9250-9260, 9260-9270, 9270-9280, 9280-9290, 9290-9300, 9300-9310, 9310-9320, 9320-9330, 9330-9340, 9340-9350, 9350-9360, 9360-9370, 9370-9380, 9380-9390, 9390-9400, 9400-9410, 9410-9420, 9420-9430, 9430-9440, 9440-9450, 9450-9460, 9460-9470, 9470-9480, 9480-9490, 9490-9500, 9500-9510, 9510-9520, 9520-9530, 9530-9540, 9540-9550, 9550-9560, 9560-9570, 9570-9580, 9580-9590, 9590-9600, 9600-9610, 9610-9620, 9620-9630, 9630-9640, 9640-9650, 9650-9660, 9660-9670, 9670-9680, 9680-9690, 9690-9700, 9700-9710, 9710-9720, 9720-9730, 9730-9740, 9740-9750, 9750-9760, 9760-9770, 9770-9780, 9780-9790, 9790-9800, 9800-9810, 9810-9820, 9820-9830, 9830-9840, 9840-9850, 9850-9860, 9860-9870, 9870-9880, 9880-9890, 9890-9900, 9900-9910, 9910-9920, 9920-9930, 9930-9940, 9940-9950, 9950-9960, 9960-9970, 9970-9980, 9980-9990, 9990-10000, 10000-10010, 10010-10020, 10020-10030, 10030-10040, 10040-10050, 10050-10060, 10060-10070, 10070-10080, 10080-10090, 10090-10100, 10100-10110, 10110-10120, 10120-10130, 10130-10140, 10140-10150, 10150-10160, 10160-10170, 10170-10180, 10180-10190, 10190-10200, 10200-10210, 10210-10220, 10220-10230, 10230-10240, 10240-10250, 10250-10260, 10260-10270, 10270-10280, 10280-10290, 10290-10300, 10300-10310, 10310-10320, 10320-10330, 10330-10340, 10340-10350, 10350-10360, 10360-10370, 10370-10380, 10380-10390, 10390-10400, 10400-10410, 10410-10420, 10420-10430, 10430-10440, 10440-10450, 10450-10460, 10460-10470, 10470-10480, 10480-10490, 10490-10500, 10500-10510, 10510-10520, 10520-10530, 10530-10540, 10540-10550, 10550-10560, 10560-10570, 10570-10580, 10580-10590, 10590-10600, 10600-10610, 10610-10620, 10620-10630, 10630-10640, 10640-10650, 10650-10660, 10660-10670, 10